

Green Care Etelä-Pohjanmaalla: lisää hyvinvointia ja elämäniloa!

6.2.2025

Mikä ihmeen Green Care?

Green Care tarkoittaa luontoon liittyvää toimintaa, jolla edistetään ihmisten hyvinvointia ja elämänlaatua. Hyvinvointi- ja terveyspalveluiden yhteydessä on mahdollisuus toteuttaa luontoavusteista toimintaa, johon myös eläinavusteisuus luetaan kuuluvaksi. Green Carella tarkoitetaan ammatillista, tavoitteellista ja vastuullista toimintaa, jossa hyödynnetään luonnon hyvinvointivaikutuksia ohjatusti, yhteisöllisesti ja toiminnallisesti. Erilaisia Green Care -menetelmiä ja toimintamuotoja ovat luontolähtöisen toiminnan lisäksi esimerkiksi maatila-, puutarha- ja eläinavusteinen toiminta (Luke ja GCF ry. 2021, 9).

Green Care palvelumuodoista

Green Care -palvelut voidaan jakaa LuontoHoivan ja LuontoVoiman palveluihin. Palvelut, joissa luontoon perustuvia toimintamuotoja sovelletaan, voivat kuulua monelle eri toimialalle, kuten sosiaali- ja terveyspalveluihin, kasvatukseen sekä virkistys- ja hyvinvointipalveluihin. Molemmille palveluryhmille (LuontoHoiva ja LuontoVoima) yhteisiä peruselementtejä ovat luontoperustaisuus, kokemuksellisuus ja osallisuus. Kaikkien peruselementtien tulee toteutua palvelussa ammatillisesti, tavoitteellisesti ja vastuullisesti. LuontoHoivan ja LuontoVoiman palvelut eroavat toisistaan palvelujen järjestämisvastuun, asiakasryhmien, asiakastavoitteiden ja palveluntuottajien koulutusvaatimusten osalta, kuten kuvasta 1 on nähtävissä (Luke ja GCF ry. 2021, 10).

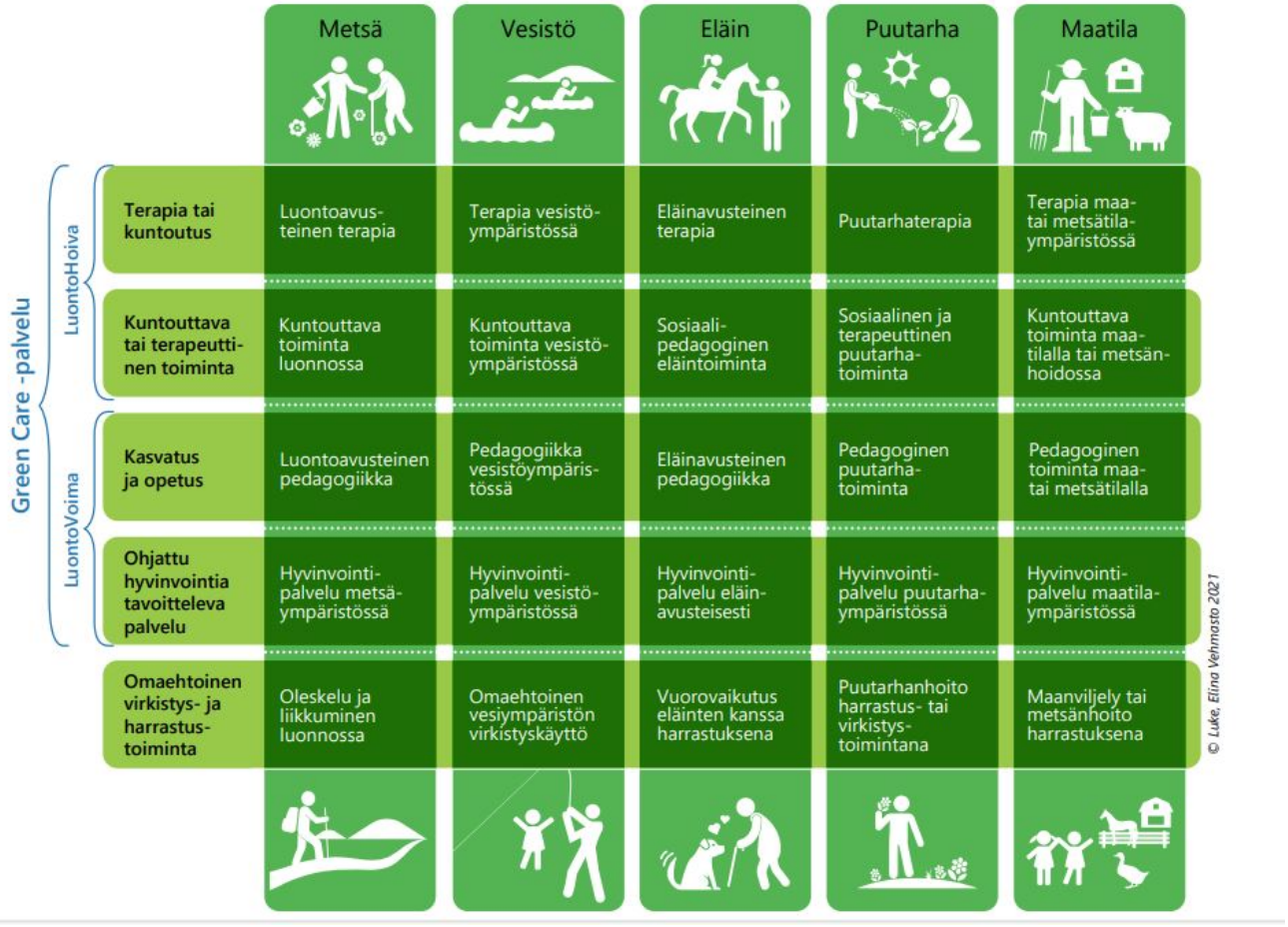

Kuva 1. Luontoon perustuvia palvelu- ja toimintamuotoja (Luke ja GCF ry. 2021, 10).

SeAMK on Green Care Finlandin jäsenorganisaatio

Green Care Finland ry. (Green Care, i.a.-a) on valtakunnallisesti toimiva yhdistys, joka aktiivisesti kehittää, välittää tietoa ja osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun. Yhdistyksen jäseninä on muun muassa palveluiden tuottajia, kehittäjiä, kouluttajia ja tutkijoita**.** Seinäjoen ammattikorkeakoulu on ollut Green Care Finland ry:n jäsenorganisaatio vuoden 2022 marraskuusta lähtien.

Valtakunnalliset Green Care -päivät Seinäjoella

Perinteikkäät valtakunnalliset Green Care -päivät järjestettiin lokakuun alussa vuonna 2024 Etelä-Pohjanmaalla Seinäjoella (Green Care, i.a.-b).

Kuva 2. Seminaari alkamassa (kuva: Janika Hautaviita, 2024).

Tapahtuma kokosi yhteen luonto- ja eläinavusteisen toiminnan parissa työskenteleviä. Tapahtumapaikkana oli Hotelli Sorsanpesä Seinäjoella. Kaksipäiväinen tapahtuma kokosi noin 110 osallistujaa, alan ammattilaisia. Green Care Finland ry. järjesti päivät yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan toimijoiden kanssa. Tapahtuman valmisteluun osallistuivat Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu, Järviseudun ammatti-instituutti, Luovuuden Lakeus Ky, Etelä-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaiset sekä Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry.

Green Care -päivien seminaarissa pääteemana oli *eläimet kumppaneina hyvinvointityössä.* Erityisesti eläinten lajinomainen käyttäytyminen ja niiden kouluttaminen palvelutoimintaan olivat keskiössä. Tutkija ja käyttäytymisanalyysin asiantuntija Jirka Vierimaa korosti tarvetta uudistaa käsityksiä eläinten kyvyistä ja taidoista. Eläintenkouluttaja Terhi Jyllilä painotti suunnittelun ja tavoitteiden merkitystä koulutuksessa. Hevosten kouluttaja Jenni Marttila nosti esille luottamuksen ja hyvinvoinnin tärkeyden. Liiketoimintateemassa yritysasiantuntija Auli Teppinen korosti liikeidean merkitystä ja Tea Ekola hinnoittelun tekijöitä. Suomen Kennelliiton kaveri- ja lukukoiratoimintaa olivat esittelemässä Eeva Ojala ja Annika Vesterback.

Paneelikeskustelussa käytiin keskustelua eläin- ja luontoavusteisten menetelmien laajemmasta käytöstä hyte- ja sote-palveluissa. Panelistit korostivat tiedon ja kohtaamisen lisäämisen tarvetta palvelujen tarjoajien ja ostajien välillä. Panelistien edustus: hankinta- ja logistiikkajohtaja Ulla Isotalo ja palvelualuejohtaja (vammaisten palvelut) Kristiina Keppo Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelta, toiminnanjohtaja Johanna Yliviitala Mielle ry:stä, projektipäällikkö/väitöskirjatutkija Kati Kiiski Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta/Itä-Suomen yliopistosta sekä yrittäjä Sonja Jokiranta Luovuuden Lakeus -yrityksestä. Paneelikeskustelun juonsi projektipäällikkö Martta Ylilauri Vaasan yliopistosta.

Seminaaripäivää täydensivät ständitori, ulkoiluhetki ja illanvietto. Ständitorilla tutustuttiin alan yrityksiin ja hankkeisiin. Ulkoiluhetkessä SeAMKin sairaanhoitaja-opiskelijat sekä Lillukkametsän Metsämieli-ohjaaja, kouluttaja Aana Vainio liikuttivat seminaarin osallistujia Sorsanpesän hotellin lähipuistossa, Kyröjoen sivujoen

Seinäjoen ääressä. Illanvietossa nautittiin herkullisen illallisen ja verkostoitumisen lisäksi ”aitua etelä-pohojalaasta musiikkia” Heikoollenkin tahdissa.

Kuva 3. Etelä-Pohjanmaan Mieslaulajien Jussien pienryhmä, Heikoollenkki (kuva: Janika Hautaviita, 2024).

Opintoretket alueen Green Care -yrityksiin

Green Care -päivien toisen päivän opintoretkillä tutustuttiin eläinavusteisen toiminnan menetelmiin ja virtuaalisiin hoitomuotoihin, aisti- ja virtuaalihuoneisiin lähialueen kohteissa Lapualla, Ilmajoella ja Seinäjoella.

Seinäjoella vierailukohteina olivat: SeAMK Wellbeing Labs, Sedun aistihuone, Seinäjoen keskussairaalan M-talo, kuntoutuksen terapiapiha aisti ja virtuaalihuone, Eskoon tuki- ja osaamiskeskus, kehitysvammapalvelut sekä Virtual Reality (VR) Dome -tila. Eskoo tarjoaa erilaisten sosiaalipalvelujen lisäksi myös innovatiivisia virtuaalisia palvelumalleja. Tavoitteena on saada luonnon hyvinvointivaikutukset virtuaaliteknologiaa hyödyntämällä myös niille asiakasryhmille, joille luontoon pääsy on erityisen haastavaa. Eskooseen on rakennettu virtuaalinen studio, Dome, vammaispalveluiden asiakkaiden ja työntekijöiden käyttöön. Lisätietoja: Seinäjoella tutkitaan virtuaaliluonnon vaikutuksia hyvinvointiin – Eskoon uusi kupoli jäljittelee oikeaa luontoa | Etelä-Pohjanmaa | Yle

Ilmajoen suunnalla vierailukohteina olivat: Pääskysaaren opetuspäiväkoti, Voimavaratila Toiska Oy, Etelä-Pohjanmaan Opisto ja Toiskan Terapeuttinen Talli. Lapualle suuntautuneen retkipäivän kruunasi vierailu

Luovuuden Lakeus -voimavaratilalla.

Lisää voimavaroja Luovuuden Lakeudelta

Opintoretken aiheena oli “Green Care -työtä tekevien eläinten ja ihmisten LAUMA-työnohjaus sekä eläinavusteisen toiminnan kokemuksellisia ja kehollisia menetelmiä”. Luovuuden Lakeuden (Luovuuden Lakeus, i.a.) yrittäjällä Sonja Jokirannalla on monipuolinen tausta: hoiva- ja kulttuurimaatilan emäntä ja FLIARA-hankkeen innovaatiolähettiläs (FM, kohtaamisen ja vuorovaikutuksen asiantuntija, tanssi-liiketerapeutti, työnohjaaja (STOry), eläinavusteinen EASEL tunnetaito-ohjaaja, perhe- ja paripsykoterapiaopiskelija (JY), sairaanhoitajaopiskelija (SeAMK), laulaja-lauluntekijä). Hän tarjosi osallistujille ikimuistoisen elämyksellisen, ”pois-arjesta” -päivän, kera lammasterapian ja musiikin; aidon pianonsoiton ja laulun.

Kuva 4. Lammasterapian lumoissa (kuva: Jaana Mäkelä, 2024).

Kuuntele, katso ja nauti tästä:

Sonja Jokiranta – Vapauden HintaOodi hevoselle Sonja Jokiranta ja Osku Ketola

Green Care opiskelumahdollisuuksia SeAMKissa

Joko kiinnostuit Green Caresta? SeAMKissa voi opiskella Green Care -opintoja sekä amk- että yamk-tasoilla. Green Care -opinnot eivät ole erillistä, tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan ne täydentävän henkilön omaa ammatillista osaamista esimerkiksi sosiaali- ja terveys, matkailu-, liiketoiminta- tai luonnonvara-alalta. Monialaisuus tuokin Green Care -opintoihin mielenkiintoisia, erilaisia näkökulmia ja oppimisen mahdollisuuksia (Huhtaluhta 2024).

Kuva 5. Luonto- ja eläinvoimaa Mustajärvellä (kuva: Janika Hautaviita, 2024).

Janika Hautaviita
aluekehittäjä, KT
SeAMK Maakuntakorkeakoulu

Hautaviita on toteuttanut koira-avusteista toimintaa luokanopettajan työnsä ohessa useiden vuosien ajan, suunnitelmallisemmin vuosien 2019-2022 aikana, kun hän opiskeli eläintenhoidon ammattitutkintoon kuuluvia koira-avusteisia opintoja ja teki niihin kuuluvia oppimistehtäviä, valmistuen myös eläinten kouluttamisen osaamisalalta eläintenkouluttajaksi (AT). Hän on harrastanut koirien koulutusta ja kasvatusta useiden vuosikymmenten ajan. Hän on suorittanut Green Care -opinnot (10 op.) vuonna 2023 (SeAMK). Hän on toiminut koiriensa kanssa Suomen Kennelliiton lukukoiraohjaajana vuodesta 2020 lähtien sekä kaverikoiraohjaajana vuodesta 2023 lähtien. Hän on kiinnostunut eri asiakasryhmien hyvinvoinnin kehittämisestä eläin- ja luontolähtöisiä toimintamuotoja hyödyntäen.

Lähteet

Green Care Finland ry. (i.a.-a). *Voimaa ja hoivaa luonnosta.* https://www.gcfinland.fi/

Green Care Finland. (i.a.-b). *Green Care Päivät 2024 seminaarin aineisto.*https://www.gcfinland.fi/yhdistys/green-care–paivat/seinajoki-2024/

Huhtaluhta, S. (2024). *Green Care -opiskelun monet mahdollisuudet SeAMKissa – uutena yAMK-opintojakso*. https://lehti.app-staging.seamk.hion.dev/verkkolehti/green-care-opiskelun-monet-mahdollisuudet-seamkissa-uutena-yamk-opintojakso/

Luonnonvarakeskus ja Green Care Finland ry. (2021). *Suomalainen Green Care: Green Care -toimintatavan käsikirja & LuontoHoivan ja LuontoVoiman laatutyökirja*. https://www.gcfinland.fi/tiedostopankki/503/Green_Care_tyokirja_2021.pdf

Luovuuden Lakeus (i.a.). *Hyvää tekeviä kohtaamisia, kokemuksellista hyvinvointia ja terapiaa sekä kohtaamisen asiantuntijapalveluita.* https://www.luovuudenlakeus.com/